

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVI KONFERENCIJA

Vilnius, 2024 m. gegužės 13–17 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė

VU MF Mokslo ir inovacijų skyriaus

inovacijų specialistas Kristijonas PUTEIKIS ir

administratorė Rima DAUNORAVIČIENĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2024

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Indrė Sakalauskaitė
Laura Lukavičiūtė
dr. Agnė Abraitienė
doc. dr. Jūratė Pečeliūnienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
doc. dr. Birutė Zablockienė
prof. dr. Pranas Šerpytis
Artūras Mackevičius

dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
prof. dr. Marius Miglinas
Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
prof. dr. Vilma Brukienė
doc. dr. Saulius Galgauskas
Andrius Žučenka
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas
doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila

prof. dr. Nomedą Rima Valevičienė
Teresė Palšytė
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Viktorija Andrejevaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitą Lesinskienė
doc. dr. Marija Jakubauskienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Kristina Marcinkevičiūtė
Viktorija Rakovskaitė
Austėja Grudytė
Justina Semenkovaitė
Matas Žekonis
Rokas Žekonis
Milvydė Marija Tamutytė
Augustė Senulytė
Miglė Miglinaitė
Rokas Bartuška
Damian Luka Mialkowskyj
Karina Mickevičiūtė
Jovita Patricija Druta
Emilija Šauklytė

Austėja Račytė
Tadas Abartis
Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Gerda Šlažaitė
Kamilė Čeponytė
Einis Novičenko
Benas Matuzevičius
Gabriela Šimkonytė
Ieva Ruzgytė
Milda Mikalonytė
gyd. rez. Valentinas Kūgis
gyd. rez. Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas

Deivilė Kvaraciejūtė
Julija Pargaliauskaitė
Paulius Montvila
Rūta Bleifertaitė
Alicija Šavareikaitė
Julija Kondrotaitė
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabrielė Bajoraitė
Augustinas Stasiūnas
Odeta Aliukonytė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2024

© Vilniaus universitetas, 2024

LIETUVOS JAUNUOLIŲ ŽALINGŲ ĮPROČIŲ PAPLITIMAS PANDEMINIU IR POPANDEMINIU LAIKOTARPIU

Darbo autorė. Gabija VENCLOVAITĖ, VI kursas.

Darbo vadovė. Prof. dr. (HP) Janina TUTKUVIENĖ, VU MF Biomedicinos mokslų institutas, Anatomijos, histologijos ir antropologijos katedra.

Darbo tikslas. Nustatyti Lietuvos jaunuolių žalingų įpročių paplitimą pandeminiu ir popandeminiu laikotarpiais.

Darbo metodika. Lietuvos jaunuoliai (16–20 m.) buvo apklausti anonimine internetine anketa 2021 metais (pandeminis laikotarpis; n=525) ir 2024 m. (popandeminis laikotarpis; n=140). Buvo renkami duomenys apie rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo įpročius. Respondentai suskirstyti į dvi amžiaus grupes: 16–18 m. („jaunesnioji“ gr.) ir 19–20 m. („vyresnioji“ gr.) bei pagal lytį. Statistinė duomenų analizė atlikta naudojant R Commander, Microsoft Excel 365 programas. Rezultatas laikytas statistiškai reikšmingu, kai $p < 0,05$.

Rezultatai. Pandeminio laikotarpio jaunuolių amžiaus vidurkis buvo $17,72 \pm 0,86$ m. Pandeminiu laikotarpiu rūkė 14,25 proc. (n=59) visų apklaustų mergaičių (11,1 proc. jaunesnėje grupėje ir 28,8 proc. vyresniųjų tarpe). Berniukų tarpe buvo 19,8 proc. (n=22) rūkančiųjų (17,9 proc. jaunesniųjų ir 31,3 proc. vyresniųjų). Alkoholį vartojo 38,65 proc. (n=160) visų apklaustų mergaičių (jaunesniųjų mergaičių tarpe alkoholį vartojo 34,0 proc., vyresniųjų – 60,3 proc.) ir 37,84 proc. (n=42) visų apklaustų berniukų (jaunesniųjų berniukų tarpe 33,7 proc., vyresniųjų – 62,5 proc.). Narkotikus vartojo 1,45 proc. (n=6) merginų (jaunesniųjų – 1,5 proc. ir vyresniųjų – 1,4 proc.). Berniukai vartojo narkotikus 4,5 proc. (n=5) atvejų (3,2 proc. jaunesniųjų ir 12,5 proc. vyresniųjų).

Popandeminio laikotarpio jaunuolių amžiaus vidurkis buvo $18,09 \pm 1,36$ m. Popandeminiu laikotarpiu rūkė 43,96 proc. (n=40) visų apklaustų mergaičių (30,77 proc. jaunesnėje grupėje ir 13,19 proc. vyresnėje) ir 48,98 proc. (n=22) visų apklaustų berniukų (24,49 proc. jaunesnėje grupėje ir 12,24 proc. vyresnėje). Alkoholį vartojo net 63,74 proc. (n=58) apklaustų mergaičių (jaunesniųjų mergaičių tarpe 40,66 proc., vyresniųjų – 23,08 proc.) ir 61,22 proc. (n=53) berniukų vartojo alkoholį (jaunesniųjų berniukų tarpe 40,82 proc., vyresniųjų – 20,41 proc.). Net 13,19 proc. (n=12) visų mergaičių (jaunesniųjų 5,49 proc., vyresniųjų 7,92 proc.) ir tik 2,04 proc. vyresniųjų berniukų vartojo narkotikus. Rastas statistiškai reikšmingas ryšys tarp alkoholio vartojimo pandeminiu ir popandeminiu laikotarpiu bei ryšys tarp narkotikų vartojimo pandeminiu ir popandeminiu laikotarpiu ($p < 0,05$). Darbe bus pateikta ir žalingų įpročių vartojimo sąsaja su kūno įvaizdžiu.

Išvados. Tyrimas atskleidė išaugusį rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo mastą. Pastebėti žalingų įpročių vartojimo skirtumai tarp lyčių: rasta, kad berniukai dažniau rūko, o mergaitės dažniau vartoja alkoholį bei vartoja narkotikus. Šioms išvadoms patvirtinti reikėtų atlikti platesnės imties popandeminio laikotarpio paauglių tyrimus.

Raktažodžiai. Alkoholis; Lietuvos jaunuoliai; narkotinės medžiagos; rūkymas; žalingi įpročiai.